

НЕВІ ДКЛАДНІ СТАНИ В СТОМАТОЛОГІ

1. Загальна інформація

Назва факультету	Стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Невідкладні стани в стоматології ВБ 1.58 e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua

Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, 79010, м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії, +38 (032) 278-62-67; 79059, м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9, КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона» 79000, м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ, e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Д.мед.н., професор - Варес Ян Евальдович e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua

Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	IV
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	VII, VIII
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	І.Я. Ломницький, д.мед.н., професор В.М. Горицький, д.мед.н., професор Н.М. Крупник, к.мед.н., доцент В.В. Винарчук-Патерега, к.мед.н., доцент О.Я. Мокрик, к.мед.н., доцент Ю.О. Медвідь, к.мед.н., доцент Х.Р. Погранична, к.мед.н., доцент

	<p>Ю. Б. Пастернак, к.мед.н., доцент О.З. Масна-Чала, к.мед.н., доцент У.Д. Матолич, к.мед.н., доцент В.Ю. Вовк, к.мед.н., доцент С.В. Уштан, к.мед.н., доцент Я.М. Ільницький, к.мед.н., доцент А.В. Філіпський, к.мед.н., доцент Н.М. Сороківська, к.мед.н. І.С. Сороківський, к.мед.н. М.М. Корнієнко, к.мед.н. В.В. Панькевич, к.мед.н. М.Р. Назаревич, к.мед.н. Н.І. Лещишин, к.мед.н. Ю.М. Мельничук, к.мед.н. Н.В. Штибель, к.мед.н. Р.Ю. Кручак, к.мед.н. Ю.І. Федин Д.Б. Петров</p> <p>e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua</p>
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	ні

Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	<p>Я.Е. Варес, завідувач кафедри, д.мед.н., професор Ю.О. Медвідь, завуч кафедри, к.мед.н., доцент</p> <p>e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua</p>
Кількість кредитів ECTS	2
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	<p>Загальна кількість годин – 60 Лекції – 0 Практичні заняття – 30 Самостійна робота - 30 (0/30/30)</p>
Мова навчання	Українська, англійська
Інформація про консультації	Консультації проводяться згідно складеного графіку консультацій, який розміщено на інформаційних стендах кафедри, електронній сторінці кафедри, платформі для дистанційного навчання <i>misa</i>
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	<p>79010, м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії, +38 (032) 278-62-67; 79059, м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9,</p>

	КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона» 79000, м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ, Регламент роботи : 9.00-16.20 (у дні відробок пропущених занять згідно графіка: 9.00-19.00)
--	--

2. Коротка анотація до курсу

Дисципліна передбачає вивчення невідкладних станів, що можуть розвинутися у пацієнта на прийомі у стоматолога під час виконання маніпуляцій у щелепно-лицевій ділянці та становлять загрозу життю і здоров'ю. Для цього наголос робиться на вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики невідкладних станів, а також протоколів невідкладного лікування та їх профілактики.

Значна увага приділяється формуванню у студентів навичок збору анамнезу, проведення обстеження та диференційної діагностики захворювань ЩЛД із різноманітним клінічним перебігом та їх ускладненнями, на практиці вивчаються сучасні підходи до діагностики, принципів лікування та профілактики на засадах доказової медицини, а також невідкладні стани в практиці хірургічної стоматології. Студенти приймають участь в діагностично-лікувальному процесі амбулаторних, стаціонарних пацієнтів під керівництвом асистентів і доцентів кафедри. Також передбачено ознайомлення з лікувально-профілактичними заходами, які найчастіше застосовуються в стоматологічній практиці для попередження та боротьби з невідкладними станами.

Вивчення дисципліни «Невідкладні стани в стоматології» сприяє формуванню цілісного уявлення про будову й функціонування органів ЩЛД; поглибленню теоретичної та практичної підготовки, набуттю професійних практичних навичок для самостійної лікарської діяльності.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних			
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)		
Назва дисципліни: Невідкладні стани в стоматології <i>Змістовий модуль 1</i>	2 кредити / 60 год.	0	30	30	IV курс (VII, VIII семестри) Залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є невідкладні стани, що становлять загрозу життю та здоров'ю, настаючи в організмі пацієнта внаслідок чи під час втручань в ЩЛД, що відносяться до компетенції стоматології загалом та хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії зокрема; особливості їх клінічного перебігу, основні діагностичні та лікувальні маніпуляції, що застосовуються в практиці хірурга-стоматолога для надання невідкладної допомоги.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Невідкладні стани в стоматології» є фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння питань теорії й практики з надання ургентної допомоги при невідкладних станах як під час прийому пацієнта, так і в

непідготовлених умовах, зокрема на вулиці та у вогнищах масового ураження; вміння використовувати наявне медичне обладнання та людські ресурси.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Невідкладні стани в стоматології» є вміння проводити обстеження хірургічного стоматологічного хворого, ідентифікувати прояви соматичних захворювань в порожнині рота, діагностувати основні симптоми та синдроми супутніх захворювань, що можуть призвести до розвитку невідкладного стану, обґрунтувати та сформулювати попередній діагноз; аналізувати результати обстеження та проводити диференційну діагностику, сформулювати клінічний діагноз, визначати принципи та етапність надання невідкладної допомоги, знати заходи профілактики найбільш поширених невідкладних станів.

Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна «Невідкладні стани в стоматології» забезпечує набуття студентами компетентностей:

- Інтегральна - Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність спілкуватися англійською мовою.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
10. Здатність бути критичним і самокритичним.
11. Здатність працювати в команді.
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки з супутніми соматичними захворюваннями.
8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
10. Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
11. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
12. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛД.
17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
18. Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Матриця компетентностей освітньої компоненти «Невідкладні стани в стоматології»

Програмні компетентності	Невідкладні стани в стоматології ВБ 1.58
Загальні компетентності	
ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+
ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+
ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	+
ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+
ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.	+
ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+
ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+
ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	+
ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+
ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.	+
ЗК 11 Здатність працювати в команді.	+
ЗК 12 Прагнення до збереження навколишнього середовища.	-
ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	+
ЗК 14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+
ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань	+

про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
Фахові компетентності	
ФК 1 Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	+
ФК 2 Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	+
ФК 3 Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	+
ФК 4 Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 5 Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 6 Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 7 Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки з супутніми соматичними захворюваннями.	+
ФК 8 Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	+
ФК 9 Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.	+
ФК 10 Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.	+
ФК 11 Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.	+
ФК 12 Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.	+
ФК 13 Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).	+
ФК 14 Спроможність ведення нормативної медичної документації.	+
ФК 15 Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	+
ФК 16 Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛД.	+
ФК 17 Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	+
ФК 18 Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.	+

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Особливості обстеження хворих з патологією ЩЛД, участь суміжних спеціалістів в обстеженні.
- Методика обстеження хворих з травмою щелепно-лицевої ділянки. Організаційні принципи надання допомоги потерпілим при ушкодженнях щелепно-лицевої ділянки.
- Принципи деонтології та лікарської етики в стоматології і ЩЛХ
- Принципи організації надання стоматологічної допомоги в Україні.
- Основні методики загального та місцевого знеболення, седація в практиці лікаря-стоматолога (показання, протипоказання, особливості проведення).
- Загальні та місцеві ускладнення в практиці хірургічної стоматології та ЩЛХ. Серцево-легенева реанімація.
- Ускладнення запальних процесів ЩЛД (сепсис, медіастиніт, абсцес мозку, тромбоз печеристого синусу, тощо). Діагностика та лікування.
- Організація стоматологічної допомоги у Збройних Силах України.
- Принципи медичного сортування та етапне лікування поранених у щелепно-лицеву

ділянку.

вміти:

- Зібрати анамнез та провести огляд хворого на вказану патологію ЩЛД.
- Скласти план та провести обстеження пацієнта з патологією ЩЛД.
- Скласти план додаткових методів дослідження та вміти інтерпретувати їх результати.
- Заповнити відповідну медичну документацію.
- Продемонструвати техніки передопераційної підготовки рук хірурга за сучасними методиками.
- Провести на фантомі техніку антисептичної обробки операційного поля.
- Діагностувати місцеві та загальні ускладнення в практиці хірурга-стоматолога.
- Провести на фантомі серцево-легеневу реанімацію (непрямий масаж серця і штучне дихання).
- Надавати допомогу при невідкладних станах в практиці ЩЛХ згідно відповідних алгоритмів.

демонструвати:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність вчитися та бути сучасно навченим.
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- здатність до вибору стратегії спілкування.
- здатність працювати в команді.
- навички міжособистісної взаємодії.
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), орієнтацію на безпеку.
- володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

4. Пререквізити курсу

Дисципліни	Студент повинен знати	Студент повинен вміти
Анатомія людини Гістологія, цитологія, ембріологія	Знати анатомо-фізіологічні особливості щелепно-лицевої ділянки: а). будову верхньої та нижньої щелеп, гістоструктуру кісткової тканини; б). іннервацію та васкуляризацію цих ділянок; в). точки прикріплення та функції м'язів щелепно-лицевої ділянки; г). пошарову гістологічну будову шкіри;	Вміти пояснити будову органів та систем щелепно-лицевої ділянки. Вміти пояснити механічну взаємодію груп м'язів. Вміти пояснити локалізацію патологічного процесу в щелепно-лицевій ділянці. Вміти пояснити генез вроджених вад розвитку тканин щелепно-лицевої ділянки.

	<p>д). будову лімфатичної системи голови та шиї;</p> <p>е). локалізація клітковинних просторів з визначенням їх меж;</p> <p>ж). будову органів голови та шиї;</p>	
Фізіологія	Знати фізіологію роботи серця та системи кровообігу, акту ковтання, акту дихання	Вміти пояснити які органи приймають участь у вказаних актах і яка їхня роль.
Патоморфологія Патофізіологія	Знати механізм запалення та його морфологічну маніфестацію. Фази розвитку запального процесу. Знати поняття гіперплазії, метаплазії, атрофії. Знати механізми розвитку алергічних реакцій рixних типів.	Вміти пояснити механізм розвитку запального процесу, його фази. Охарактеризувати патоморфологічні та клінічні ознаки запалення. Вміти пояснити морфологічні зміни в тканинах, що виникають при цьому. Вміти пояснити механізм розвитку алергічних реакцій, охарактеризувати морфологічні зміни в тканинах, що виникають при цьому. Вміти пояснити механізм репаративної регенерації, його фази.
Клінічна анатомія і оперативна хірургія	Знати топографію клітковинних просторів, розташування слинних залоз, м'язів, кісток щелепно-лицевої ділянки. Кровопостачання, іннервацію та пошарову будову окремих органів ротової порожнини.	Вміти пояснити топографію органів щелепно-лицевої ділянки. Вміти пояснити локалізацію патологічного процесу в щелепно-лицевій ділянці. Вміти пояснити пошарову будову органів щелепно-лицевої ділянки.
Фармакологія	Знати фармакологічні особливості препаратів, що застосовуються для лікування невідкладних станів в клініці хірургічної стоматології.	Вміти охарактеризувати механізм дії препаратів. Вміти призначати та розраховувати дози основних медичних препаратів, що застосовуються.
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Знати іноземну мову, іноземну медичну термінологію.	Вміти спілкуватись іноземною мовою, користуватись іноземними джерелами за професійним спрямуванням.
Латинська мова та медична термінологія	Знати міжнародну медичну термінологію.	Вміти користуватись міжнародною медичною

		термінологією латинською мовою.
Військово-орієнтована підготовка за спеціальністю «Стоматологія»	Знати об'єм медичної допомоги, що надається на кожному етапі евакуації.	Вміти пояснити основні принципи невідкладної допомоги потерпілим.
Радіологія	Знати додаткові методи обстеження, які застосовуються для діагностики патологій ЩЛД. Загальні принципи діагностичних критеріїв.	Вміти пояснити принципи на яких базуються ті чи інші методи (рентген, КТ, МРТ, УЗД). Вміти описати загальні рентгенологічні ознаки патологічних процесів ЩЛД.
Внутрішня медицина	Знати основні клінічні симптоми, принципи діагностики та лікування загальносоматичних захворювань (гіпертонічна хвороба, інфаркт міокарда, інсульт, епілепсія, бронхіальна астма).	Вміти пояснити основні клінічні симптоми, принципи діагностики та лікування загальносоматичних захворювань (гіпертонічна хвороба, інфаркт міокарда, інсульт, епілепсія, бронхіальна астма).
Хірургія	Знати методики накладання трахеостому та проведення конікотомії.	Здійснити конікотомію та асистувати при трахеотомії

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1 ОПП); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2 ОПП).	<i>ПП1</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5 ОПП).	<i>ПП2</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні,	<i>ПП3</i>

	рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5 ОПП, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лищевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2 ОПП).	
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОПП).	<i>ПР4</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь- яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4 ОПП).	<i>ПР5</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	<i>ПРН 6</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	<i>ПРН 7</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2 ОПП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	<i>ПРН 8</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2 ОПП) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	<i>ПРН 9</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3 ОПП) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	<i>ПР10</i>

<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1 ОПП).	<i>ПР11</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.	<i>ПР12</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4 ОПП).	<i>ПР13</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	<i>ПР14</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	<i>ПРН 15</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	<i>ПРН 16</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	<i>ПРН 17</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	<i>ПР18</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	<i>ПР19</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	<i>ПР20</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1 ОПП) для різних	<i>ПР21</i>

	верств населення та в різних умовах (за списком 6 ОПП).	
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1 ОПП) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7 ОПП).	<i>ПР22</i>
<i>Зн1, Зн2, Ум1, К1, К2, АВ1, АВ2</i>	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4 ОПП) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7 ОПП).	<i>ПР23</i>

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	<p>Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи</p> <p>Зн2 Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей</p>	<p>Ум1 Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог</p> <p>Ум2 Проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності</p>	<p>К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються</p> <p>К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності</p>	<p>АВ1 Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування</p> <p>АВ2 Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди</p> <p>АВ3 Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним</p>
Загальні компетентності				
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1 Зн2	Ум1		АВ1
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ2
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.			К1, К2	
5. Здатність спілкуватися англійською мовою.			К1	
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1		К1, К2	АВ2
7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1		К1	АВ2
8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		Ум1		АВ1
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
10. Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн2			АВ1
11. Здатність працювати в команді.	Зн2		К1, К2	АВ2
12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Зн1	Ум1		АВ1
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Зн1			АВ1
14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність	Зн1	Ум1	К1	АВ3

його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.				
15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум2		АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні	Зн2	Ум1	К1, К2	
2.Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень	Зн1	Ум1		АВ1
3.Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани	Зн1	Ум1		АВ1
4.Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ЩЛЮ)	Зн2	Ум1	К1	АВ1
5.Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та ЩЛЮ	Зн1	Ум1		АВ1
6.Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та ЩЛЮ	Зн1, Зн2	Ум1	К1	
7.Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та ЩЛЮ з супутніми соматичними захворюваннями		Ум1		АВ1, АВ2
8.Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції	Зн1	Ум1		АВ1
9.Спроможність проводити лікування основних	Зн1	Ум1	К1	АВ1

захворювань органів і тканин ротової порожнини та ЩЛО				AB2
10.Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів	Зн1, Зн2	Ум1	К1	AB1 AB2
11.Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги	Зн1, Зн2	Ум1		AB1 AB2
12.Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології	Зн1	Ум2	К1	AB2
13.Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне)	Зн2	Ум2		
14.Спроможність ведення нормативної медичної документації			К1	AB1
15.Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації	Зн2		К1 К2	AB1 AB2
16.Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО	Зн1	Ум1	К1	
17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності	Зн1		К1	AB2
18.Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини	Зн2	Ум1	К1	AB1 AB2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																																					
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності															Фахові компетентності																					
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	СК17	СК18				
ПР1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+		+	+	+					+		+		+							
ПР2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+											+	+	+	+		+					
ПР3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+											+		+		+						
ПР4	+	+	+	+	+	+					+					+	+	+		+	+	+						+			+	+						
ПР5	+	+	+	+	+	+					+					+	+	+											+		+		+					
ПР6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+		+						+	+	+		+	+						
ПР7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+		+						+	+	+			+						
ПР8	+	+	+	+			+	+	+	+						+	+			+	+	+				+	+	+					+					
ПР9	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+			+					+	+		+						+	+		+					
ПР10	+	+	+	+			+	+	+	+						+					+	+		+								+	+					
ПР11	+	+	+	+	+						+	+				+							+	+	+						+	+		+				
ПР12	+	+	+	+	+	+					+		+	+	+	+									+	+						+	+	+	+			
ПР13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+									+	+						+	+		+	+		
ПР14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+												+		+	+		+					
ПР15	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+	+	+			+									+	+	+	+							
ПР16	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР17	+	+	+	+		+				+			+	+	+				+									+	+				+					
ПР18	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+						+		+	+	+	+		+		+			
ПР19	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР20	+	+	+	+					+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР21	+	+	+	+					+	+	+												+	+	+	+									+			
ПР22	+	+	+	+					+	+	+												+	+	+											+		
ПР23	+	+	+	+					+	+	+												+	+	+	+										+		

6. Формат і обсяг курсу		
Формат курсу	<i>Очний</i>	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
практичні	30	за розкладом
самостійні	30	за розкладом

7. Тематика та зміст курсу				
Практичні заняття				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	Найпоширеніші соматичні захворювання, їхня клінічна картина. Вплив соматичних захворювань на проведення анестезії, перебіг операційних втручань та післяопераційного періоду.	Найпоширеніші соматичні захворювання людини: хвороби серцево-судинної, дихальної, ендокринної систем та нервової систем. Їхні особливості та основні клінічні прояви. Взаємозв'язок соматичних захворювань із проведенням місцевої та загальної анестезії. Ризик розвитку невідкладних станів. Особливості перебігу операційних втручань та післяопераційного періоду у пацієнтів із наявністю супутньої патології. Профілактика розвитку невідкладних станів у таких пацієнтів. Роль суміжних спеціалістів у діагностично-лікувальному процесі	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 22, ПР 23</i>	за розкладом
П-2	Суть та завдання невідкладної допомоги. Сучасні протоколи надання невідкладної допомоги.	Невідкладна допомога: цілі, завдання, заходи. Сучасні протоколи МОЗ України стосовно надання невідкладної допомоги: їх класифікація, структура та особливості.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 22</i>	за розкладом
П-3	Нормативно-правова база надання допомоги при невідкладних	Нормативно-правові акти, що регламентують надання невідкладної допомоги. Відповідальність лікаря за	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2,</i>	за розкладом

	станах. Права та обов'язки лікаря під час надання невідкладної допомоги.	ненадання/ несвоєчасне надання невідкладної медичної допомоги. Права лікаря при наданні невідкладної медичної допомоги враховуючи оточуючу ситуацію та обставини. Обов'язки лікаря при наданні невідкладної медичної допомоги враховуючи оточуючу ситуацію та обставини.	<i>AB3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 22</i>	
П-4	Медикаменти, що застосовуються при наданні невідкладної допомоги. Їх фармакологічні характеристики. Покази до застосування, дози та послідовність введення. Склад аптечки для надання невідкладної допомоги.	Медикаментозне забезпечення невідкладної допомоги: групи препаратів та їхні основні представники. Взаємодія (взаємне потенціювання/пригнічення ефекту), кумуляція та несумісність між ними. Місце медикаментозного лікування в загальній структурі надання невідкладної допомоги. Схеми медикаментозної терапії (послідовність, кратність введення та дози) невідкладних станів. Аптечка невідкладної допомоги. Види: універсальна, аптечки для надання допомоги по системам органів. Правила підготовки та зберігання аптечки.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР 21, ПР 23</i>	за розкладом
П-5	Порушення діяльності серцево-судинної системи. Принципи роботи серця. Артеріальний тиск, пульс та частота серцевих скорочень. Основи електрокардіографії. Характеристики комплексу QRS. Фібриляція. Дефібриляція: принципи, завдання, види дефібриляторів. Гостре порушення серцевого та	Основні характеристики порушення діяльності серцево-судинної системи. Їх особливості. Артеріальний тиск, пульс та частота серцевих скорочень: значення норми і патології. Залежність величин від наявності у пацієнта супутніх захворювань. Моніторинг артеріального тиску та пульсу під час виконання стоматологічних маніпуляцій. Електрокардіографія: принципи реєстрації електричної активності серця, особливості роботи електрокардіографа, основні параметри електрокардіограми. Висота та відстань між зубцями комплексу QRS в нормі та при наявності патології. Відмінності електрокардіограми при різноманітних захворюваннях	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 23</i>	за розкладом

	мозкового кровообігу. Протоколи надання невідкладної допомоги. Профілактика.	серцево-судинної системи.		
П-6	Фібриляція: етіологія, патогенез, діагностика, невідкладна допомога. Дефібриляція: принципи, завдання, види дефібриляторів. Правила роботи з дефібрилятором.	Мета, методика та кратність аналізу серцевого ритму на електрокардіограмі під час надання невідкладної допомоги. Заходи профілактики уникнення застосування дефібрилятора при невідповідному ритмі серця. Техніка безпеки при роботі з дефібрилятором: положення лікаря стосовно пацієнта, місця розташування електродів, вибір сили струму для першого та наступних розрядів.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 23</i>	за розкладом
П-7	Гостре порушення серцевого та мозкового кровообігу: етіологія, патогенез, діагностика та диференційна діагностика. Протоколи надання невідкладної допомоги.	Гострий інфаркт міокарда – етіологія, клінічна симптоматика та невідкладна допомога. Фібриляція – етіологія, клінічні прояви. Принцип роботи дефібрилятора, види дефібриляторів. Покази та проти покази до дефібриляції. Інсульт – етіологія, клінічна симптоматика та невідкладна допомога. Профілактика розвитку невідкладних станів з боку серцево-судинної системи.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 23</i>	за розкладом
П-8	Порушення діяльності дихальної системи. Оцінка зовнішнього дихання. Подача кисню до пацієнта: покази, способи. Серцево-легенева реанімація.	Причини порушення діяльності дихальної системи: найресповсюдженіші захворювання (бронхіальна астма, набряк легенів), їх етіологія, патогенез та основні симптоми клініки. Протоколи надання невідкладної допомоги. Порушення прохідності дихальних шляхів: причини, способи їх усунення та профілактика.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР</i>	за розкладом

	Хірургічні доступи до дихальних шляхів: конікотомія та трахеотомія. Протоколи надання невідкладної допомоги.	Оцінка ефективності зовнішнього дихання: ціль, методи, місце в загальній структурі надання невідкладної допомоги. Цілі та завдання подачі кисню до пацієнта. Киснева рампа та кисневий концентратор: їх відмінності, переваги та недоліки. Заходи безпеки при роботі з киснем. Цілі та завдання серцево-легеневої реанімації. Методика проведення. Різниця у виконанні при наданні допомоги дорослим та дітям. Можливі ускладнення при проведенні серцево-легеневої реанімації. Ларингеальна маска: будова, види, покази до застосування та методика введення. Конікотомія: завдання, покази, методика виконання. Трахеотомія: завдання, покази, методика виконання. Профілактика. Набори для проведення коніко- та трахеотомії, їх відмінності. Профілактика розвитку невідкладних станів з боку дихальної системи.	13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 23	
П-9	Реакції підвищеної чутливості на введення медичних препаратів. Анафілактичний шок. набряк Квінке. Протоколи надання допомоги.	Причини виникнення реакцій підвищеної чутливості на введення медичних препаратів, їх типи, механізми розвитку. Анафілактичний шок: етіологія, патогенез, форми прояву (кардіальна, гастральна), типи перебігу. Діагностика та диференційна діагностика анафілактичного шоку. Протокол надання невідкладної допомоги. Профілактика. набряк Квінке: етіологія, патогенез. Діагностика та диференційна діагностика набряку Квінке. Протокол надання невідкладної допомоги.	3н1, 3н2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3 ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР19, ПР 20, ПР 21, ПР 23	за розкладом
П-10	Порушення метаболічних процесів організму. Цукровий діабет. Гіпоглікемія та	Етіологія та патогенез цукрового діабету. Основні його прояви у пацієнтів. Особливості проведення медичних маніпуляцій хворим на цукровий діабет; підготовка таких пацієнтів перед проведенням	3н1, 3н2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3	за розкладом

	гіперглікемія. Протоколи надання допомоги. Підсумкове заняття.	лікування захворювань ЩЛД. Відмінності між цукровим діабетом I та II типу. Етіологія, патогенез та основні клінічні симптоми гіпер- та гіпоглікемії. Протоколи надання допомоги.	<i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4; ПР 5, ПР 10, ПР 11, ПР 12, ПР 13, ПР 14, ПР 18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 23</i>	
Самостійна робота				
СРС-1	Передопераційне обстеження пацієнта. Особливості планування передопераційного обстеження пацієнтів із наявністю супутніх соматичних захворювань, залучення суміжних спеціалістів.	Передопераційне обстеження пацієнтів – залежність його об'єму від черговості ситуації (планова чи ургентна), ресурсних можливостей конкретної медичної установи, особливостей організму обстежуваної особи. Ретельний збір анамнезу на предмет розладів серцево-судинної, дихальної, ендокринної нервової та інших систем організму людини. Співвіднесення об'єму передопераційного обстеження пацієнта із планованим об'ємом втручання та обраним методом анестезії (місцева, місцева потенційована, загальна) з метою уникнення гіпо- та гіпердіагностики. Призначення консультацій суміжних спеціалістів при підозрі чи наявності у пацієнта супутнього захворювання.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 14, ПР 16, ПР 17, ПР 18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 22</i>	за розкладом
СРС-2	Шкала ком Глазго. Протокол ABCDE. Принципи командної роботи під час надання невідкладної допомоги.	Шкала ком Глазго – її структура та особливості. Використання шкали для оцінки стану пацієнта. Вибір лікувальної тактики стосовно рівня свідомості пацієнта за шкалою Глазго. Протокол ABCDE – провідний алгоритм надання невідкладної допомоги. Структура алгоритму та послідовність діагностичних та лікувальних заходів на кожному етапі. Основні та додаткові етапи. Командна робота під час надання невідкладної допомоги: склад команди. Вибір лідера. Розподіл завдань між учасниками та їхня взаємодія в залежності від ситуації,	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 14, ПР 16, ПР 17, ПР 18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 22</i>	за розкладом

		кількості реанімуючих осіб та наявного медичного обладнання.		
СРС-3	Дефібриляційні та недефібриляційні ритми серця. Правила роботи з дефібрилятором.	Мета, методика та кратність аналізу серцевого ритму на електрокардіограмі під час надання невідкладної допомоги. Дефібриляційні та недефібриляційні ритми серця: їхні відмінності; заходи профілактики уникнення застосування дефібрилятора при недефібриляційному ритмі серця. Техніка безпеки при роботі з дефібрилятором: положення лікаря стосовно пацієнта, місця розташування електродів, вибір сили струму для першого та наступних розрядів. Різниця між однофазним та двофазним дефібрилятором. Кардіоверсія, її відмінність від звичайної дефібриляції. Автоматичний дефібрилятор AED, принцип його роботи та методика застосування.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 4, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 14, ПР 16, ПР 17, ПР 18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 22</i>	за розкладом
СРС-4	Втрата свідомості: етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми. Протокол надання невідкладної допомоги. Профілактика. Колапс: етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми. Протокол надання невідкладної допомоги. Профілактика.	Втрата свідомості: етіологія, патогенез. Діагностика та диференційна діагностика. Протокол надання невідкладної допомоги. Профілактика. Колапс: етіологія, патогенез. Діагностика та диференційна діагностика. Протокол надання невідкладної допомоги. Профілактика.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 14, ПР 16, ПР 17, ПР 18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 22</i>	за розкладом
СРС-5	Артеріальна гіпертензія та гіпотензія: етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми. Тактика лікаря-стоматолога при гіпертонічному кризі. Стенокардія: етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми,	Етіологія та патогенез артеріальної гіпертензії та гіпотензії. Вплив змін артеріального тиску на вибір анестетика при застосуванні місцевої анестезії. Діагностика, невідкладна допомога та профілактика гіпертонічного кризу. Стенокардія: форми перебігу, основні симптоми, невідкладна допомога при нападі стенокардії та його профілактика.	<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i> <i>ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 14, ПР 16, ПР 17, ПР</i>	за розкладом

	протокол надання невідкладної допомоги.		18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 22	
СРС-6	Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми. Протокол надання невідкладної допомоги. Профілактика. набряк легенів: етіологія, патогенез, основні клінічні симптоми. Протокол надання невідкладної допомоги. Профілактика.	Особливості ургентного та планового прийому пацієнтів із бронхіальною астмою. Клінічні симптоми нападу бронхіальної астми, фактори, що можуть його викликати. Діагностика та диференційна діагностика. Невідкладна допомога при нападі бронхіальної астми. Профілактика нападу. Етіологія та клінічна маніфестація набряку легень. Фактори, що можуть призвести до його розвитку. Діагностика та диференційна діагностика. Невідкладна допомога, Профілактика розвитку набряку легень.	3н1, 3н2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3 ПР 1, ПР 2, ПР 3, ПР 6, ПР 8, ПР 9, ПР 10, ПР 14, ПР 16, ПР 17, ПР 18, ПР 19, ПР 20, ПР 21, ПР 22	за розкладом

Система організації практичного заняття

Тривалість практичного заняття 3 академічних години – 2 год. 25 хв., в тому числі 1 перерва 10 хв.

1. Підготовчий етап - 20 хв.

1.1 Організаційні заходи - 5 хв.

1.2 Постановка навчальних цілей та мотивація – 5 хв. Обґрунтування викладачем значення теми заняття для подальшого вивчення дисципліни та професійної діяльності лікаря з метою формування мотивації та цілеспрямованої навчальної діяльності. Ознайомлення студентів з конкретними цілями та планом заняття.

1.3 Контроль вихідного рівня знань (стандартизовані методи контролю) – 10 хв. Проведення стандартизованого контролю вихідного рівня підготовки студентів, обговорення та відповіді на запитання студентів.

Навчальні технології, матеріали методичного забезпечення: питання для індивідуального усного та письмового опитування, типові ситуаційні задачі та тести; таблиці, муляжі, розбірні моделі щелеп, підручники, навчальні посібники, довідники, атлас, методичні рекомендації відповідно тематики заняття, відеофільми.

2. Основний етап – 85 хв.

Формування професійних навичок та вмінь. Збирання студентами анамнезу та проведення огляду тематичного хворого. Студенти складають план обстеження пацієнта, план додаткових методів дослідження, заповнюють відповідну медичну документацію, відпрацьовують техніку проведення діагностичних маніпуляцій, лікувальних заходів, відпрацьовують практичні навички відповідно до тематики заняття.

Навчальні технології, матеріали методичного забезпечення: хворі стоматологічної поліклініки, історії хвороби, підбірка результатів додаткових методів обстеження тематичних хворих, ситуаційні задачі, алгоритми виконання практичних навичок, муляжі, інструментарій, тематичні відеоматеріали.

3. Заключний етап – 30 хв.

3.1 Контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок з використанням індивідуальних тестових завдань, ситуаційних задач, питань, демонстрації практичної навички чи вміння (15-20 хв.), перевірка робіт (5-10 хв.). Оцінка

поточної діяльності студента впродовж заняття, враховуючи стандартизований кінцевий контроль, проведення аналізу успішності студентів, оголошення оцінки діяльності кожного студента та відображення її в журналі обліку відвідувань та успішності студентів.

3.2 Підведення підсумків заняття.

3.3 Домашнє завдання. Інформування студентів про тему наступного заняття. Рекомендована література.

Самостійна робота студентів включає:

- конспекти теоретичного матеріалу, розв'язок ситуаційних завдань, контрольних запитань з відповідних тематик самостійної роботи тощо;
- створення мультимедійних презентацій за обраними тематиками самостійної роботи;
- створення стендових презентацій за обраними тематиками самостійної роботи;
- написання історії хвороби згідно обраних нозологій;
- підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, тощо);
- виконання завдань з навчальної дисципліни впродовж семестру;
- роботу над окремими темами навчальних дисциплін, які згідно з робочою навчальною програмою дисципліни винесені на самостійне опрацювання студентів;
- підготовку до всіх видів контрольних робіт;
- виконання завдань, передбачених програмою практики;
- роботу в студентських наукових гуртках та осередках тощо;
- участь у роботі «круглих столів» тощо;
- участь у науковій і науково-методичній роботі кафедр, факультетів;
- участь у наукових і науково-практичних конференціях, олімпіадах тощо;
- підготовку до підсумкової державної атестації та ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія».

З метою організації проведення самостійної роботи на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії викладачами проводяться наступні заходи:

- групові та індивідуальні консультації;
- співбесіди зі студентами;
- систематичний контроль за виконанням студентами завдань, рекомендованих до самостійного опрацювання;
- забезпечення студентів засобами для самоконтролю (тести, пакети контрольних питань та ситуаційних задач);
- аналіз та оцінка роботи студента.

Інноваційні методи і технології, що використовуються в навчальному процесі

Дисципліна	Назви педагогічних технологій і інноваційних методів навчання
Невідкладні стани в стоматології	<ul style="list-style-type: none"> - залучення студентів до роботи з відомими електронними базами медичної інформації (ScienceDirect, PubMed, Пантелеймон тощо) через інтернет-мережу; - використання у педагогічному процесі міждисциплінарного підходу до вивчення стоматології – постійне акцентування уваги студентів на зв'язку предмету з базовими дисциплінами та суміжними медичними спеціальностями; - залучення студентів до асистувань при проведенні операційних втручань, онлайн-трансляція операцій в методичний кабінет завдяки наявному сучасному відео-обладнанню з синхронним обговоренням проведених маніпуляцій; - систематичні огляди зі студентами тематичних пацієнтів та обговорення клінічних випадків, мотивація студентів до складання

	алгоритмів діагностично-лікувальних заходів за умов тієї чи іншої стоматологічної патології.
Усі необхідні матеріали (методичний супровід, нормативні документи, перелік питань для поточного та підсумкового контролю, перелік алгоритмів виконання практичних навичок) представлені на інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.	

8. Верифікація результатів навчання			
Поточний контроль			
<p>Контрольні заходи при вивченні дисципліни «Невідкладні стани в стоматології» включають поточний контроль, підсумковий контроль – семестровий залік.</p> <p>Перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс проводиться вхідний контроль. Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, що відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах та засіданнях методичних комісій спільно з науково-педагогічними працівниками, які проводять заняття з дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування навчального процесу.</p> <p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. Поточний контроль здійснюється на основі комплексного оцінювання діяльності студента, що включає контроль вхідного рівня знань, якість виконання практичної роботи, рівень теоретичної підготовки, виконання самостійної роботи згідно тематичного плану та результати вихідного контролю рівня знань.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу, рівень теоретичної та практичної підготовки. Форми проведення поточного контролю - тестування, розв'язування ситуаційних задач, вирішення клінічної ситуаційної задачі, демонстрація практичної навички чи вміння, відповіді на стандартизовані теоретичні питання. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими та відповідають еталонам відповідей.</p> <p><i>Оцінювання поточної навчальної діяльності.</i> Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною шкалою (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.</p> <p>Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті і заноситься в журнал обліку академічної успішності.</p> <p>Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за критеріями, наведеними у таблиці.</p>			
Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
<i>Зн1, Зн2, Ум1, Ум2, К1, К2, АВ1, АВ2, АВ3</i>	<i>П1-П10 СПС1- СПС6</i>	пакет тестових завдань; відкриті питання, ситуаційні задачі, практичні навички	- « відмінно » - студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде

<p> <i> PP 1, PP 2, PP 3, PP 4, PP 5, PP 10, PP 11, PP 12, PP 13, PP 14, PP 18, PP 19, PP 20, PP 21, PP 22, PP 23 </i> </p>			<p> відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; </p> <ul style="list-style-type: none"> - «добре» - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; - «задовільно» - студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми або дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; - «незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. <p> Критерії оцінювання за видами контролю подано нижче </p>
--	--	--	--

Критерії оцінювання тестового завдання

«**відмінно**» – студент вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«**добре**» – студент вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

«**задовільно**» – студент вирішив 60,5-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

«**незадовільно**» – студент вирішив менше, чим 60,5 % із запропонованого набору тестових завдань.

Критерії оцінювання пакета відкритих питань

До складу завдання входить 5 відкритих питань за темою практичного заняття. Вартість кожного окремого питання 1 бал, або 20%. Результати відповідей сумуються та виставляється оцінка за п'ятибальною шкалою: 5 «відмінно» – 4,5-5 балів; 4 «добре» – 3,5-4 бали; 3 «задовільно» – 3 бали; 2 «незадовільно» – 2 і менше балів.

Кожне із питань оцінюється за наступними критеріями:

1 бал – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття; самостійно, грамотно і послідовно з вичерпною повнотою відповів на запитання; демонструє глибокі і всебічні знання, логічно будує відповідь, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу.

0,75 бала – студент добре засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст навчального матеріалу, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних похибок у логіці викладу теоретичного змісту;

0,5 бала – студент в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.

0 балів – студент не засвоїв навчальний матеріал теми, не знає основних визначень, понять; дає неправильну відповідь на запитання.

Критерії оцінювання ситуаційної задачі

«**відмінно**» – студент глибоко засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, вміє пов'язати теорію з практикою, що дозволяє йому розв'язувати ситуаційні задачі підвищеної складності.

«**добре**» – студент твердо засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, правильно застосовує теоретичні знання при розв'язуванні ситуаційних задач середньої важкості.

«**задовільно**» – студент засвоїв тільки основний матеріал без деталей, розв'язує лише найлегші задачі, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладі відповіді.

«**незадовільно**» – студент не знає значної частини теоретичного матеріалу теми заняття, припускається істотних помилок, не вирішує ситуаційну задачу.

Критерії оцінювання практичних навичок

«**відмінно**» – студент повністю володіє практичною навичкою, вміє пов'язати теорію з практикою.

«**добре**» – студент частково володіє практичною навичкою, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних завдань.

«**задовільно**» – студент володіє тільки обов'язковим мінімумом виконання практичного завдання, ознайомлений із технікою виконання.

«**незадовільно**» – студент не володіє практичною навичкою.

При використанні різних методів верифікації результатів навчання, їх бали сумуються в середнє арифметичне.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються під час підсумкового контролю.

В процесі проведення контрольних заходів викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами.

Відмітки про виконання або невиконання різних видів самостійної роботи студентів проставляються в Журналі обліку відвідувань та успішності студентів викладача.

Можливі форми самостійної роботи студентів, форми контролю та звітності

Види та форми самостійної роботи студентів	Форми проведення, контролю та звітності
<i>1. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Вивчення обов'язкової та додаткової літератури, текстів лекцій тощо	1.1. Активна участь в різних видах аудиторних занять
1.2. Виконання домашніх завдань	1.2. Перевірка правильності виконання завдань
1.3. Підготовка до практичних занять	1.3. Активна участь в практичних заняттях
1.4. Підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю	1.4. Написання контрольної роботи тощо
<i>2. Пошуково-аналітична робота</i>	
2.1. Пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять
2.2. Написання реферату за заданою проблематикою	2.2. Обговорення (захист) матеріалів реферату під час аудиторних занять або перевірка роботи викладачем
2.3. Аналітичний розгляд наукової публікації	2.3. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
2.4. Аналіз конкретної клінічної ситуації	2.4. Огляд пацієнтів, ознайомлення з результатами обстеження, заповнення документації
2.5. Практикум з навчальної дисципліни з використанням програмного забезпечення	2.5. Перевірка правильності виконання завдань
<i>3. Наукова робота</i>	
3.1. Участь в наукових студентських конференціях і семінарах	3.1. Апробація результатів наукових досліджень на наукових студентських конференціях і семінарах
3.2. Підготовка наукових публікацій	3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подача до друку результатів наукових досліджень

3.3. Виконання завдань в рамках дослідницьких проектів кафедри (факультету)	3.3. Використання результатів наукових досліджень в звіті з НДР, підготовка роботи на конкурс студентських наукових робіт
---	---

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях. Він проводиться відповідно до навчального плану в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну. Для студентів, які пропустили 3 і більше навчальних занять, з дозволу деканату дозволяється відпрацьовувати академічну заборгованість до певного визначеного терміну в межах семестру.

Заліки приймають викладачі, які проводили практичні заняття в навчальній групі. Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом.

Результати оцінювання роботи студента впродовж семестру мають бути задокументовані (занесені до академічного журналу (електронного), заліково-екзаменаційної відомості, залікової книжки студента). Виконані студентами протягом семестру контрольні роботи, індивідуальні завдання зберігаються на кафедрі протягом року.

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру – 100 % за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття, виконав вимоги навчальної програми і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність.	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Оцінка з дисциплін базується виключно на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною національною шкалою: «зараховано» або «незараховано». Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів».	<i>Максимальна кількість балів - 200.</i> <i>Мінімальна кількість балів- 120</i> Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів). Бали з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана

величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

9. Політика курсу

При вивченні дисципліни політика академічної доброчесності забезпечується відповідно до Закону України «Про Освіту». Стаття 42 „Академічна доброчесність”,

URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>,

та Кодексу академічної етики у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького,

URL: <https://nauka.meduniv.lviv.ua/wp-content/uploads/kodeks-akademichnoyi-etiki-2021.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- особисту присутність на всіх лекційних і практичних заняттях, окрім випадків спричинених поважними причинами;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- надання якісних освітніх послуг;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- систематичне та безперервне підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку та самовдосконалення;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Література

Обов'язкова

1. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. – Т.1/ Маланчук В.О., Воловар О.С., Гарляускайте І.Ю. – К.: Логос, 2011 – 627 с.
2. Маланчук В.О.. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник; У 2 т. – Т. 2/ Маланчук В.О., Логвіненко І.П., Маланчук Т.О. та ін. – К.: ЛОГОС, 2011–606 с .
3. Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофєєв — К., 2017. — 752 с.
4. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології: навч.-метод. посіб. для студентів стомат. ф-тів ВНЗ МОЗ України / Я. П. Нагірний [та ін.]. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. - 102 с.: іл.
5. Ломницький І.Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології: навч. посіб. / за ред. Ломницького І.Я. – Львів: ГалДент, 2011- 59 с.
6. Ломницький, І. Я. Пропедевтика хірургічної стоматології : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / І. Я. Ломницький. - Львів : ГалДент, 2001. - 114 с.

7. Харьков Л.В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова ; за ред. Л.В. Харькова. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 496 с.
8. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.
9. Невідкладна допомога в практичній хірургічній стоматології (методичні вказівки) / уклад. Я.Е. Варес та ін. – Львів, 2014 – 34с.
10. Аветіков Д. С. Передпухлинні захворювання щелепно-лицевої ділянки : навч. посіб. для студ.стоматол. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації та лікарів-інтернів / Аветіков Д. С., Соколова Н. А., Рузін Г. П. ; Вищ. держ. навч. закл. України "Укр. мед. стоматол. акад.", Каф. хірург. стоматології та щелеп.-лиц. хірургії з пластич. та реконструк. хірургією голови та шиї, Харк. нац. мед. ун-т, Каф. хірург. стоматології та щелеп.-лиц. хірургії. - Полтава : АСМІ, 2012. - 66с.
11. Аветіков Д.С. Методологія алгоритму виконання практичних навичок в клініці хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних закладів IV рівня акредитації / Аветіков Д.С., Яценко І.В., Ставицький С.О.. ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: 2012. – 68 с.
12. Алгоритми виконання практичних навичок з хірургічної стоматології: навч.-метод. посіб. для студентів стомат. ф-тів ВНЗ МОЗ України / Я. П. Нагірний [та ін.]. - Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. - 102 с.: іл.
13. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю "Стоматологія": навч. посібник для студентів стоматологічних факультетів, лікарів-інтернів, лікарів-стоматологів / Н. В. Біденко [та ін.] ; МОЗ України , НМУ ім. О. О. Богомольця, Стоматологічний факультет. - К. : Книга-плюс, 2017. - 408 с.
14. Алгоритм виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» до комплексного практично-орієнтованого державного іспиту зі стоматології. за ред. проф. Л.М. Яковенко – К.: Книга плюс.-2017.-40 с.
15. Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид, випр. Затверджено МОН / О.О. Тимофєєв — К., 2017. — 752 с.
16. Харьков Л.В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова ; за ред. Л.В. Харькова. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 496 с.
17. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 1, 2012. - 2000 p.
18. PETERSON'S PRINCIPLES OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGERY Third Edition, Vol. 2, 2012. - 1772 p.
19. Atlas of Human Anatomy / F. Netter – 2nd ed. – New Jersey: ICON Learning Systems. – 592 p.

Додаткова:
20.

1. Основи стоматології: Підручник для мед. ВНЗ III—IV рів. акред. Рекомендовано МОЗ / За ред. В.О. Маланчука. — К., 2009. — 600 с.
2. Рибалов О. В. Основи стоматології: Підручник для студентів медичних факультетів вищих медичних закладів освіти III- IV рівнів акредитації / О. В. Рибалов, М. Г. Скікевич. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 232 с.
3. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології: навч. посібник . - 3-е вид., перероб. і доп. - Київ: Спалах, 2003
4. Ломницький І.Я. Алгоритми практичних навичок з хірургічної стоматології: навч. посіб. / за ред. Ломницького І.Я. – Львів: ГалДент, 2011
5. Ломницький І.Я. Основи хірургічної стоматології. – 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: ГалДент, 2008
6. Ломницький, І. Я. Пропедевтика хірургічної стоматології : навч. посіб. для студ. вищ. мед.

- навч. закл. III-IV рівнів акредитації / І. Я. Ломницький. - Львів : ГалДент, 2001. - 114 с.
7. Масний З. Травми щелепно-лищевої ділянки у дітей: текст лекції для студентів. – Львів, 2008.
8. Мигович М. Місцеве знечуження тканин щелепно-лищевої ділянки: посіб. / М. Мигович, І. Мигович. – Львів, 2004
9. Митченко В. І. Пропагандистика хірургічної стоматології : підруч. для студ. стомат. ф-тів ВМНЗ України III-IV рівнів акредитації. - Вінниця : Нова Книга, 2004. - 271 с.
10. Грицай Н. М. Нейростоматологія : навч. посіб. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації / Н. М. Грицай, Н. О. Кобзиста. - Київ : Здоров'я, 2001. - 142 с.
11. Основи передпротезної хірургічної підготовки порожнини рота: Метод. розробка/ Готь І.М. [та ін.] – Львів: ГалДент, 2008.
12. Посібник алгоритмів з хірургічної стоматології для підготовки до єдиного державного практично-орієнтованого іспиту / уклад. І. М. Готь [та ін]. – Львів, 2006
13. Рузін Г. П. Хірургічна стоматологія в схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. стомат. ф-тів вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Г. П. Рузін, А. А. Дмитрієва, О. Ю. Стоян ; за ред. Г. П. Рузіна. – Вінниця: Нова книга, 2007
14. Рузін Г. П. Основи технології операцій у хірургічній стоматології та щелепно-лищевої хірургії: навч. посіб. для студ. стоматол. ф-тів вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Г. П. Рузін, М. П. Бурих. – Вінниця: Нова книга, 2008.
15. Соколов В. М. Щелепно-лицева хірургія. Реконструктивна хірургія голови та шиї: підруч. для студ. стомат. ф-тів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В. М. Соколов, В. І. Митченко, Д. С. Аветіков. – Вінниця: Нова книга, 2006.
16. Стоматологія : у 2 кн. : підруч. для лікарів-інтернів стомат. ф-тів післядипломної освіти вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / за ред. М. М. Рожка. - Київ : Медицина. - 2013 Кн. 2 / [авт. кол.: М. М. Рожко, І. І. Кириленко, О. Г. Денисенко та ін. ; рец.: В. С. Онищенко, Н. І. Смоляр]. - 992 с.
17. Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія : підруч. / О. О. Тимофєєв. - Київ : Медицина, 2011
18. Ткаченко П.І., Гуржій О.В., Білоконь С.О. Гострі одонтогенні процеси щелепно-лищевої ділянки в дітей (періостит, остеомієліт, лімфаденіт). - Львів: Компакт-ЛВ, 2006.
19. Харьков Л. В. Хірургічна стоматологія дитячого віку: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова ; за ред. Л. В. Харькова. – Київ: Книга плюс, 2003
20. Харьков Л. В. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку : нац. підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / Л. В. Харьков, Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова ; за ред. Л. В. Харькова. - Київ : Медицина, 2015. - 496 с.
21. Черкашин С.І. Основи стоматології і щелепно-лищевої хірургії. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.
22. Черкашин С.І. Хвороби щелепно-лищевої ділянки: підручник. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.
23. Bauml, Philips R.W., Lund M.R. Textbook of Operative Dentistry = Підручник з хірургічної стоматології.- 3-rd ed.- Philadelphia: Saunders, 1995.- 661p.
24. Kharkov L. V. Pediatric oral and maxillofacial surgery : a textbook for students of higher medical educational institutions of the III-IV levels of accreditation / L. V. Kharkov, L. M. Yakovenko, N. V. Kiselyova ; ed. by L. V. Kharkov. - Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2015. - 103 с.
25. Oral and maxillofacial surgery= Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. Part 1 : textbook for the students of stomatological faculties of higher medical education establishments of the IV level of accreditation / V. O. Malanchuk [et al.] ; ed. V. Malanchuk. – Вінниця: Нова книга, 2011
26. Oral and maxillofacial surgery= Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія. Part 2 : textbook for the students of stomatological faculties of higher medical education establishments of the IV level of accreditation / V. O. Malanchuk [et al.] ; ed. V. Malanchuk. – Вінниця: Нова

книга, 2011.

27. Pohranychna, Ch. R. Infections of the maxillofacial area : guide of lectures on oral and maxillofacial surgery for the english-medium students of the 3rd year education at dentistry faculty (spring semester) [Текст] : methodological guide / Ch. R. Pohranychna, R. Z. Ogonovsky. - Lviv, 2011.

28. Pohranychna, Ch. R. Maxillofacial oncology : guide of lectures on oral and maxillofacial surgery for the english-medium students of the 5th year education at dentistry faculty (autumn semester) [Текст] : methodological guide / Ch. R. Pohranychna, R. Z. Ogonovsky. - Lviv, 2011.

29. Vares Ya.E., Ogonovsky R.Z., Pohranychna Ch.R. Principles of Local Dental Anaesthesia and Teeth Removal: An Illustrated Methodological Guide. – Lviv, 2007.

30. Timofieiev O.O. Anesthesia in Oral and Maxillofacial Surgery / O.O. Timofieiev, I.I. Fesenko. - Kyiv: OMF Publishing, 2016, 128 p.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

З метою запровадження нових навчальних технологій, реалізації концепції візуалізації навчального процесу та оволодіння студентами мануальними навичками проведення основних стоматологічних хірургічних маніпуляцій колективом кафедри впродовж 2013-2023 років проведено наступні організаційно-методичні заходи.

За рахунок спонсорської допомоги створено та налагоджено використання локальної комп'ютерної мережі та сучасного відеообладнання, яке забезпечує онлайн-трансляцію операційних втручань у учбові кімнати, що дозволяє студентам «віртуально» знаходитись в операційній, обговорювати з викладачами та оперуючими хірургами хід операції, особливості проведення тих чи інших хірургічних маніпуляцій тощо. На основі відзнятого відеоматеріалу операційних втручань створено відеотеку для демонстрації під час проведення відповідних тематичних занять. Відеотека кафедри містить також рекламні фільми з продукцією компаній «Septodont» (Франція), «Geistlich» (Швейцарія), «Synthes» (Швейцарія), «Ihde Dental» (Швейцарія), «BTI» (Іспанія) тощо, демонстрація яких розширює уяву студентів про сучасні технології в хірургічній стоматологічній практиці. Завдяки співпраці з Центром медичної 3D діагностики (м. Львів) у навчальний процес запроваджено використання програми розшифрування рентгенограм та комп'ютерних томограм «Point Nix» (Корея), що дозволить студентам краще орієнтуватись у питаннях променевої діагностики різних хірургічних стоматологічних патологій. Працівниками кафедри створено та впроваджено у навчальний процес авторські комп'ютерні програми діагностики та планування операцій кістектомії та атипового видалення нижніх третіх молярів «RTG ruler» та «Xray analyzer» на які отримано патенти України на винахід та акти впровадження в практичну медицину.

Створено фантомний клас кафедри хірургічної стоматології та ЩЛХ, який забезпечений сучасним комп'ютерним та відеообладнанням для демонстрації операцій та тематичних фільмів. Для демонстрації та практичного оволодіння студентами навичками проведення місцевих анестезій у щелепно-лицевій ділянці та операції видалення зуба фантомний клас забезпечено фантомами голови зі змінними модулями щелеп (4 шт.), розбірними моделями черепа та щелеп (6 шт.), комплектами інструментарію для видалення зубів, проведення хірургічних втручань в щелепно-лицевій ділянці.

Для демонстрації та відпрацювання практичних навичок надання допомоги при травматичних пошкодженнях ЩЛД, фантомний клас забезпечено обладнанням та моделями для відпрацювання методики проведення моно- та міжщелепного шинування, операції остеосинтезу кісток лицевого скелета (3 моделі черепа з імітацією переломів верхньої щелепи та вилично-орбітального комплексу, 55 моделей з імітацією переломів кута нижньої щелепи, 45 моделей з імітацією переломів нижньощелепного симфізу, 40 моделей з

імітацією дрібноуламкових переломів нижньої щелепи, 3 тримачі для фіксації моделей до робочої поверхні, «Synbone», Швейцарія).

У 2018 році на кафедрі отримано реанімаційний тренажер повнотілий з контрольним пристроєм (ОНІКО) для візуалізації та відпрацювання навичок надання невідкладної допомоги.

Практичні заняття з дисципліни «Невідкладні стани в стоматології» відповідно забезпечені методичним та ілюстративним матеріалом. Забезпечено візуалізацію алгоритмів виконання практичних навичок відеопрезентаціями.

12. Додаткова інформація

- відповідальна особа на кафедрі за навчальну роботу студентів 4 курсу стоматологічного факультету: асистент А.В. Філіпський;
- e-mail: kaf_omfs@meduniv.lviv.ua
- практичні заняття проводяться на клінічних базах кафедри за розкладом:
 - м. Львів, вул. Юрія Руфа, 6,
КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, відділення щелепно-лицевої хірургії,
м. Львів, вул. Івана Миколайчука, 9,
КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова», ВП «Лікарня Святого Пантелеймона»
м. Львів, вул. Пекарська, 69В, Стоматологічний медичний центр ЛНМУ,
- на кафедрі працює науковий гурток для студентів та магістрів,
- відпрацювання пропущених занять здійснюється за попереднім записом студентів у відповідному журналі; відробки практичних занять проводяться на чергуваннях викладачів, а також за індивідуальним графіком. Графіки відробок практичних занять розміщені на відповідних стендах та інформаційному сайті кафедри. Студенти, які пропустили 3 і більше практичних занять допускаються до навчання з дозволу деканату стоматологічного факультету, а також повинні відпрацювати пропущені заняття впродовж найближчих двох тижнів. Контроль за відробками практичних занять проводиться у відповідному прошитому журналі з наскрізною нумерацією і фіксацією дати проходження відробки, що відповідає графіку. Тривалість і критерії оцінювання при відпрацюванні практичного заняття такі ж, як і на занятті.
 - усі необхідні матеріали (методичний супровід, нормативні документи, перелік питань для поточного та підсумкового контролю, перелік алгоритмів виконання практичних навичок, критерії оцінювання дисципліни, графік консультацій та ін.) представлені на сайті кафедри та інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

Укладач силабуса

Варес Я.Е., д.мед.н., професор

Медвідь Ю.О., к.мед.н., доцент

(Підпис)

Завідувач кафедри

Варес Я.Е., д.мед.н., професор

(Підпис)